

ARTICOLE ȘI STUDII DE BIBLIOTECONOMIE PUBLICATE ÎN REVISTA *GLASUL BISERICII* ÎNTRE ANII 1945-1989

SILVIU-CONSTANTIN NEDELCU
Biblioteca Academiei Române

Nu a fost aleasă în mod întâmplător tema noastră de cercetare, respectiv *Articole și studii de biblioteconomie publicate în revista Glasul Bisericii între anii 1945-1989*, deoarece am tratat acest subiect în teza de doctorat intitulată *Revista „Glasul Bisericii”: studiu critic și indice bibliografic*¹.

Tangential, ne-am ocupat în capitolul al II-lea al tezei de doctorat și de câțiva bibliologi și bibliotecari ce au publicat texte în paginile revistei *Glasul Bisericii* și anume: Alexandru Alexianu, Alexandru Elian, Aurelian Sacerdoțeanu, Dan Simonescu și Barbu Theodorescu.

În ceea ce privește subiectul cercetării de față, am încercat să analizăm numerele din revista *Glasul Bisericii*, care au apărut în perioada anilor 1945-1989, și să răspundem la următoarele întrebări de cercetare:

1. Cum s-a manifestat cenzura comunistă în privința publicațiilor (cărți, periodice etc.) editate de Biserica Ortodoxă Română?
2. Între ce ani au fost publicate articole și studii de biblioteconomie în revista *Glasul Bisericii* după instaurarea regimului comunist, în 1945?
3. Câte articole și studii de biblioteconomie au fost publicate în revista *Glasul Bisericii* între anii 1945-1989?
4. Care sunt autorii care au semnat textele respective?
5. Câți dintre aceștia sunt bibliologi?

În ceea ce privește actualitatea temei de cercetare, trebuie precizat faptul că am încercat să aducem lămuriri cu privire la evoluția articolelor și studiilor de biblioteconomie, după instalarea regimului comunist, în paginile revistelor bisericești ortodoxe.

Stadiul actual al cercetărilor

Promotorul acestui curent de studiere a cenzurii la noi în țară este profesorul Marian Petcu de la Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării din cadrul Universității din București.

Cea mai nouă lucrare despre cenzură pe care a coordonat-o se intitulează *Enciclopedia cenzurii din România – cronologie* (vol. I și II), care se află în curs de apariție la editura Ars Docendi din cadrul Universității din București.

¹ Am susținut teza de doctorat la data de 12 noiembrie 2018, la Facultatea de Litere a Universității din București.

În ceea ce privește articolele și studiile de biblioteconomie publicate în revista *Glasul Bisericii* între anii 1945-1989, ne-am ocupat de acest subiect în două articole apărute în urmă cu doi ani în revista *Biblioteca*².

În studiul de față, pentru că textul ar fi depășit cu mult spațiul destinat cercetării noastre, nu ne-am mai ocupat și de cenzura presei ortodoxe în comunism³, ci doar de articolele și studiile de biblioteconomie publicate în revista *Glasul Bisericii* între anii 1945-1989.

Cercetarea am împărțit-o în cinci părți: 1) Anii în care au fost publicate articole și studii de biblioteconomie în revista *Glasul Bisericii* după instaurarea regimului comunist, în 1945; 2) Numărul total al articolelor și studiilor de biblioteconomie publicate în revista *Glasul Bisericii* în perioada 1945-1989; 3) Tabel cronologic cu articolele publicate între anii 1955-1989; 4) Autorii care au semnat textele respective; 5) Autorii bibliologi ai textelor publicate în revista *Glasul Bisericii*.

1. Anii în care au fost publicate articole și studii de biblioteconomie în revista *Glasul Bisericii* după instaurarea regimului comunist, în 1945

Cu toată cenzura specifică presei religioase în comunism⁴, primul lucru pe care l-am cercetat a fost următorul: anii în care au fost publicate articole și studii de biblioteconomie în revista *Glasul Bisericii* după instaurarea regimului comunist, în 1945.

Astfel, din punct de vedere statistic, anul în care a apărut primul articol de biblioteconomie în revista *Glasul Bisericii* este 1955. Este vorba despre singurul articol publicat sub semnătura preotului Gabriel Cocora de la Buzău, intitulat *O sută de ani de la tipărirea Bibliei de la Buzău*⁵.

Perioada de „glorie” în care s-au publicat cele mai multe articole de biblioteconomie este cuprinsă între anii 1958-1975, când au apărut în fiecare an între 3 și 9 articole. Cele mai multe articole au fost publicate în anul 1975, îndată după 1976 numărul lor a scăzut drastic la un singur articol în 1976⁶, 1977⁷.

² Nedelcu 2016; Nedelcu 2016a.

³ În acest sens, am publicat mai multe studii și articole. Anul acesta va apărea o parte din teza de doctorat, intitulată *Cenzurarea presei ortodoxe în comunism*, la Editura Eikon din București, unde am tratat pe larg acest subiect.

⁴ A existat o dublă cenzură instituțională a tuturor publicațiilor religioase, fie că ne referim la carte sau la periodice, care a fost exercitată de către Direcția Generală a Presei și Tipăriturilor / Comitetul pentru Presă și Tipărituri (1949-1977), respectiv de Ministerul / Departamentul Cultelor (1945-1989).

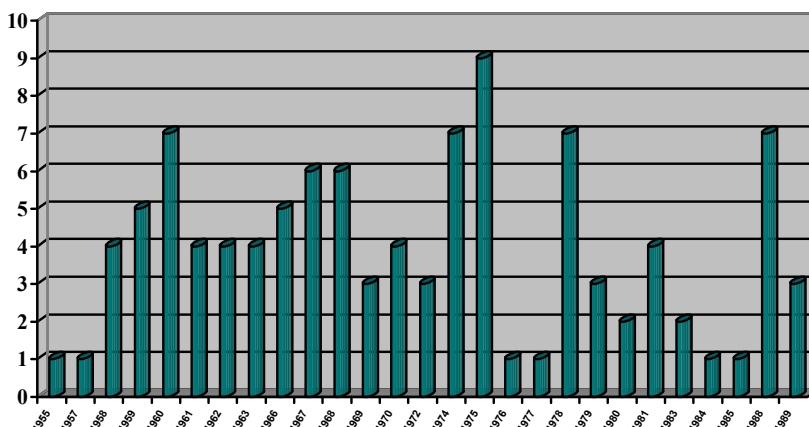
⁵ Cocora 1955, p. 211-215.

⁶ Drăgoi 1976, p. 246-247.

⁷ Rădulescu 1977, p. 910-925.

După anul 1977, anul morții vrednicului de pomenire patriarh Justinian Marina (1948-1977), au apărut, până în 1989, între unul, în anii 1984⁸ și 1985⁹, și 7 articole de biblioteconomie în anul 1978¹⁰ și 1988¹¹.

Trebuie menționat faptul că au existat și ani în care nu au fost publicate texte de biblioteconomie: 1956, 1964, 1965, 1971, 1973, 1982, 1986 și 1987.

2. Numărul total al articolelor și studiilor de biblioteconomie publicate în revista *Glasul Bisericii* în perioada 1945-1989

Între anii 1945-1954 nu a fost publicat niciun articol sau studiu de biblioteconomie.

Trebuie menționat că în perioada 1945-1953 toate articolele, studiile și recenziile publicate erau în mod exclusiv pe subiecte teologice, de administrație bisericească și comunicate oficiale ale Bisericii Ortodoxe Române.

Până în anul 1953, niciun laic nu a publicat vreun text în revista *Glasul Bisericii*, iar primul care a făcut-o a fost profesorul R. Ilie, într-un număr care a apărut după martie 1953, anul morții lui Stalin.

⁸ Ivan 1984, p. 231-245.

⁹ Popescu 1985, p. 532-534.

¹⁰ Cocora 1978, p. 363-380; Barbu-Bucur 1978, p. 387-395; Ionescu 1978, p. 579-584; Antonie 1978, p. 1023-1028; Cioroiu, Aurel 1978, p. 1075-1095; Marinescu 1978, p. 1110-1121; Cocora 1978a, p. 1122-1131.

¹¹ Rădulescu 1988, p. 66-79; Constantinescu 1988, p. 106-116; Dulescu 1988, p. 141-144; Ghibu 1988, p. 38-53; Cornițescu 1988, p. 80-96; Anania 1988, p. 53-61; Plătică 1988, p. 62-66.

În revista *Glasul Bisericii* au fost publicate atât de către teologi, cât și de către laici, în perioada anilor 1945-1989, un număr de 110 articole și studii de biblioteconomie.

3. Tabel cronologic cu articolele publicate între anii 1955-1989

Am transpus într-un tabel cronologic toate articolele și studiile publicate între anii 1955-1989, cu precizarea că am păstrat numele autorului așa cum semnează în revistă, iar în paranteze am trecut și funcția, acolo unde era cazul.

Anul	Autor / Titlu / Revista / Nr. / Pagini
1955	COCORA, Gabriel (preot). O sută de ani de la tipărirea Bibliei de la Buzău. În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XIV (1955), nr. 3-4, pp. 211-215
1957	COCORA, Gabriel (preot). Note din cărți și despre cărți. În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XVI (1957), nr. 8-9, pp. 592-599
1958	SIMONESCU, Dan. Puncte de vedere pentru aprecierea literaturii române religioase medievale. În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XVII (1958), nr. 4, pp. 344-353 BRATU, Daniela. Cărți românești vechi la Biblioteca Patriarhiei Române. În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XVII (1958), nr. 6-7, pp. 560-564 BRATU, Daniela. Tipografii de la Buzău. În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XVII (1958), nr. 8, pp. 727-739 SIMONESCU, Dan. Târgoviștea, centru cultural tipografic (1508-1830). În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XVII (1958), nr. 9, pp. 829-844
1959	SIMONESCU, Dan. Scriitorul Nicolae Milescu (1636-1708) (La 250 ani de la moartea lui). În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XVIII (1959), nr. 1-2, pp. 115-126 BĂRBULESCU, C. Despre Macarie și Liturghierul slavon. În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XVIII (1959), nr. 3-4, pp. 250-259 BRĂTULESCU, Victor. Însemnări din cărți vechi. În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XVIII (1959), nr. 5-6, pp. 419-430 TEODORESCU, Barbu. Cartea românească înainte de apariția tiparului (sec. X-XVI). În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XVIII (1959), nr. 7-12, pp. 620-632 MOLIN, Virgil. Despre Diaconul Coresi. În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XVIII (1959), nr. 7-12, pp. 633-656
1960	COCORA, Gabriel (preot). Câteva precizări și adăugiri cu privire la începuturile periodicelor bisericești. În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XIX (1960), nr. 3-4, pp. 215-228 BRĂTULESCU, Victor. Documente, inscripții cu caracter istoric și zugrăvi țărani. În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XIX (1960), nr. 3-4, pp. 256-296

	BRĂTULESCU, Victor. Însemnări din cărți vechi aflate în Biblioteca Patriarhiei. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XIX (1960), nr. 3-4, pp. 297-304 GHEORGHIU, Aurel I. Târgoviștea în trecutul culturii românești. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XIX (1960), nr. 5-6, pp. 471-482 BRĂTULESCU, Victor. Inscriptii, însemnări și date istorice. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XIX (1960), nr. 7-8, pp. 649-660 CHIȚU, Viorel I. Însemnătatea Cazaniei lui Varlaam. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XIX (1960), nr. 9-10, pp. 771-786 TEODORESCU, Barbu. Completări și rectificări la Bibliografia românească veche. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XIX (1960), nr. 11-12, pp. 1042-1065
1961	BRĂTULESCU, Victor. Documente și inscripții vechi din biserici. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XX (1961), nr. 3-4, pp. 257-265 TEODORESCU, Barbu. Psaltirea. Însemnări bibliografice. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XX (1961), nr. 5-6, pp. 496-527 POTRA, George. Școala domnească de slovenie, de la biserica Sf. Gheorghe-Vechi din București. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XX (1961), nr. 9-10, pp. 837-878 TEODORESCU, Barbu. Circulația vechii cărți bisericești de București. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XX (1961), nr. 9-10, pp. 879-921
1962	HANEȘ, Petre V. Un tricentenar Milescu. Cartea cu întrebări (1691-1961). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXI (1962), nr. 1-2, pp. 74-96 BĂRBULESCU, Daniela. Contribuții la Bibliografia românească veche. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXI (1962), nr. 3-4, pp. 372-403 PREDESCU, I. O controversă literară religioasă. Contribuția fraților Radu și Șerban Greceanu la cultura bisericească și laică. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXI (1962), nr. 5-6, pp. 580-607 HANEȘ, Petre V. Nicolae Milescu, traducătorul Bibliei de la 1688. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXI (1962), nr. 9-10, pp. 942-964
1963	SACERDOȚEANU, Aurelian. Antim Ivireanul arhivist, bibliotecar și topograf. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXII (1963), nr. 9-10, pp. 862-890
1964	HANEȘ, Petre V. N. Milescu, traducător necunoscut a opt cărți cunoscute. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXIII (1964), nr. 1-2, pp. 30-49 SACERDOȚEANU, A. Antim Ivireanul arhivist, bibliotecar și topograf (continuare). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXIII (1964), nr. 3-4, pp. 223-244 HANEȘ, Petre V. N. Milescu, autor al Istoriei Țării Românești. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXIII (1964), nr. 5-6, pp. 437-465

	HANEȘ, Petre V. Nicolae Milescu și Biblia grecească Glykys 1687 din Veneția. În: <i>Glasul Bisericii</i> , Anul XXIII (1964), nr. 9-10, pp. 915-923
1966	GĂINĂ, D. Virtute și păcat în cărți populare românești. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXV (1966), nr. 1-2, pp. 57-68 POTRA, George. Contribuții documentare la «Școala de slovenie de la biserica Sf. Gheorghe-Vechi din București». În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXV (1966), nr. 3-4, pp. 250-312 BULAT, T. G. Din istoricul bibliotecii de la fosta Mănăstire Sfântul Sava din București. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXV (1966), nr. 3-4, pp. 313-342 SACERDOȚEANU, A. «Capete de poruncă» de Antim Ivireanul. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXV (1966), nr. 9-10, pp. 831-838 MOLIN, Virgil. Unde a învățat Antim Ivireanul meșteșugul de «typarnic». În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXV (1966), nr. 9-10, pp. 839-844
1967	SACERDOȚEANU, A. Noi documente de cultură românească veche. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVI (1967), nr. 1-2, pp. 104-111 METZULESCU, Stelian. Monograme și analogii în grafica tipăriturilor din secolele al XVI-lea și al XVII-lea. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVI (1967), nr. 5-6, pp. 532-554 ALEXIANU, Al. Din cărțile vechii Mitropolii din București. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVI (1967), nr. 5-6, pp. 609-639 ȚEPELEA, G. F. Date noi despre izvoarele și glosele Noului Testament de la Bălgrad, 1648. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVI (1967), nr. 9-10, pp. 924-933 CIOBANU, Gh. Manuscrisele psaltice românești din secolul al XVIII-lea. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVI (1967), nr. 11-12, pp. 1118-1123 ALEXIANU, Al. Călătoriile psalmilor mitropolitului Dosoftei. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVI (1967), nr. 11-12, pp. 1124-1142
1968	MOLIN, Virgil. Un secol de la începuturile eliminării chirilice din tiparul cărților bisericești. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVII (1968), nr. 1-2, pp. 61-71 COCORA, Gabriel (preot). Alte știri referitoare la tipografie. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVII (1968), nr.1-2, pp. 125-137 SIMONESCU, Dan. Cronicarul Matei al Mirelor în raport cu «Istoria paralelă» a lui Axinte Uricariul. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVII (1968), nr.3-4, pp. 436-456 DINCĂ, George (diacon). Început de slovă în Țările Române. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVII (1968), nr. 5-6, pp. 711-718

	ALEXIANU, Al. Din vechea literatură românească epigrafică. Versuri, inscripție [...], lapidară, iconară, pe țesături . În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVII (1968), nr. 7-8, pp. 856-878 BULAT, T. G. Contribuții la istoricul Bibliotecii de la Mănăstirea Sfântul Sava din București. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVII (1968), nr. 7-8, pp. 879-902
1969	PREDESCU, Lucian. Contribuții la «Pravila de la Orăștie» și «Leviticul de la Belgrad». În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVIII (1969), nr. 7-8, pp. 803-808 ION, Paraschiv V. A 1100-a Aniversare a morții Sfântului Chiril-Constantin Filozoful. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVIII (1969), nr. 9-10, pp. 1026-1036 PREDESCU, Lucian. Contribuții la viața și opera lui Dragoș Eustratie Logofătul. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXVIII (1969), nr. 9-10, pp. 1047-1069
1970	DINCĂ, George (diacon). Cărți de învățătură și de zidire sufletească – cărțile bisericești. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXIX (1970), nr. 5-6, pp. 522-532 MOLIN, Virgil. S-au tipărit oare cărți slavo-bisericești la Cracovia în 1491 pentru Biserica din Țările Române? În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXIX (1970), nr. 5-6, pp. 533-538 POPESCU, G. Precizări și completări privitoare la pisanile, obiectele și cărțile vechi de la biserica Mănăstirii Cotroceni. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXIX (1970), nr. 7-8, pp. 787-797 BĂRBULESCU, C. Comori de artă veche românească. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXIX (1970), nr. 7-8, pp. 803-808
1972	BUCESCU, Constantin Em[il]. Dimitrie Iarcu și trecutul cărții vechi românești. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXI (1972), nr. 1-2, pp. 117-125 COCORA, Gabriel (preot). Un diferend tipografic între I. Heliade Rădulescu și episcopul Chesarie al Buzăului. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXI (1972), nr. 9-10, pp. 998-1002 CRISTACHE-PANAIT, Ioana. Tipăritura bucureșteană din veacul al XVIII-lea în satele transilvănene. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXI (1972), nr. 11-12, pp. 1231-1239
1973	POP, Augustin Z. N. «Psaltirea în versuri» după trei veacuri. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXII (1973), nr. 5-6, pp. 531-537 VOICESCU, C[onstantin]. (preot drd.). Cărți de zidire sufletească traduse din grecește și tipărite de mitropolitul Grigorie Dascălul. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXII (1973), nr. 7-8, pp. 719-724 MAILAT, Ion N. Unde a învățat Radu Grămăticul, autorul

	Evangeliarului aflat la muzeul britanic din Londra. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXII (1973), nr. 7-8, pp.732-734 PLĂTICĂ, Mihai. Noul Testament de la Bălgrad și personalitatea Mitropolitului Simion Ștefan. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXII (1973), nr. 11-12, pp. 1349-1358
1974	SANDA, I. (preot). Drumeția unor cărți în slujba unității naționale. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIII (1974), nr. 3-4, pp. 341-343 NEGOIȚĂ, Ath. (preot). Manuscrisele de la Marea Moartă și Noul Testament. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIII (1974), nr. 7-8, pp. 680-689 DINCĂ, George (diacon). O sută de ani de la apariția primului număr al revistei «Biserica Ortodoxă Română». În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIII (1974), nr. 7-8, pp. 738-744 CONSTANTINESCU, Horia (preot). Centenarul unui manual de Seminar. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIII (1974), nr. 7-8, pp. 745-750 BARBU-BUCUR, Sebastian. Manuscrisele psaltice în notație neobizantină care conțin propedii aflate în Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIII (1974), nr. 9-10, pp. 896-911 TUDOR, Sandu (preot). Un manuscris cu implicații paisiene. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIII (1974), nr. 9-10, pp. 912-916 CRISTACHE PANAIT, Ioana. Tipăritura târgovișteană din al XVIII-lea veac în satele transilvănene. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIII (1974), nr. 11-12, pp. 1100-1104
1975	MIHAI, Radu. Evhologhionul lui Searpion ca document pentru istoria cultului creștin (sec. IV). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIV (1975), nr. 1-2, pp. 69-85 MARINESCU, Stelian. Dispoziții canonico-juridice în «Capete de Poruncă» din anul 1714. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIV (1975), nr. 1-2, pp. 131-137 RĂDULESCU, Mihai. Benjamin Franklin, tradus în «Vestitorul bisericesc» în 1839. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIV (1975), nr. 1-2, pp. 138-142 RĂDULESCU, Cornel. Primele traduceri românești ale cărților de ritual – secolele XVI-XVII (Studiu istoric, liturgic și lingvistic). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIV (1975), nr. 3-4, pp. 349-354 RĂDULESCU, Cornel. Primele traduceri românești ale cărților de ritual – secolele XVI-XVII (partea a II-a). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIV (1975), nr. 5-6, pp. 566-590 RĂDULESCU, Cornel. Primele traduceri românești ale cărților de ritual

	– secolele XVI-XVII (partea a III-a). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIV (1975), nr. 7-8, pp. 779-805 MOLDOVEANU, Nicu (diac. asistent). Manuscrise muzicale bizantine cu notație antechrysantică din Biblioteca Sfântului Sinod și Biblioteca Palatului Patriarhal din București. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIV (1975), nr. 7-8, pp. 806-811 PANĂ, Marin N. (diacon). Manuscrise liturgice din Biblioteca Patriarhiei Române. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIV (1975), nr. 7-8, pp. 824-834 RĂDULESCU, Cornel. Primele traduceri românești ale cărților de ritual, secolele XVI-XVIII (studiu istoric-liturgic și lingvistic). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIV (1975), nr. 9-10, pp. 1028-1037
1976	DRĂGOI, Eugen (diacon). Un manuscris psaltic inedit din Biblioteca Centrului Arhiepiscopal – Galați. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXV (1976), nr. 1-2, pp. 246-247
1977	RĂDULESCU, Mihai. Scrierile lui Antim Ivireanul; rolul peisajului în dezvoltarea personalității autorului. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXVI (1977), nr. 10-12, pp. 910-925
1978	COCORA, Gabriel (preot). Periodice buzoiene redactate și editate de clerici. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXVII (1978), nr. 3-4, pp. 363-380 BARBU-BUCUR, Sebastian. Documente ale culturii muzicale vocale în Muntenia, Moldova și Transilvania. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXVII (1978), nr. 3-4, pp. 387-395 IONESCU, Cleopatra. Cartea veche românească, expresie a caracterului unitar al culturii românești. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXVII (1978), nr. 5-6, pp. 579-584 † Dr. ANTONIE PLOIEȘTEANUL, episcop-vicar patriarhal. Papirusul Bodmer II. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXVII (1978), nr. 9-12, pp. 1023-1028 CIOROIU, C.; AUREL, M. Cartea românească în Dobrogea înainte de 1877. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXVII (1978), nr. 9-12, pp. 1075-1095 MARINESCU, Stelian. Contribuția «Gazetei Transilvaniei» înainte de 1877. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXVII (1978), nr. 9-12, pp. 1110-1121. COCORA, Gabriel (preot). Presa buzoiană sprijinitoarea acțiunilor pentru făurirea unității naționale. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXVII (1978), nr. 9-12, pp. 1122-1131
1979	TACHE, Gheorghe (preot). Pentru ocrotirea patrimoniului cultural-național și îndatoririle ce revin slujitorilor Bisericii (Legea

	63/1974). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXVIII (1979), nr. 3-4, pp. 311-319 IONESCU, Ion (preot prof.). Traduceri din opera Sfântului Vasile cel Mare în manuscrisele românești din Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXVIII (1979), nr. 7-8, pp. 737-756 IONESCU, Ion (preot prof.). Trei sute de ani de la tipărirea Liturghierului de mitropolitul Dosoftei (1679-1979). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXVIII (1979), nr. 9-10, pp. 995-1014
1980	IONESCU, Ion (preot prof.). Mitropolitul Luca de Cipru, un reprezentant al culturii bizantino-cipriote în Țara Românească. Trei sute cincizeci de ani de la moartea sa: 1629-1979. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIX (1980), nr. 1-2, pp. 78-94 IONESCU, Ion (preot prof.). Trei sute de ani de la tipărirea Psaltirii în proză de mitropolitul Dosoftei (1680-1980). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XXXIX (1980), nr. 10-12, pp. 836-845
1981	DIANU, Ion. Mitropolitul Varlaam, ctitor de scriere și carte românească. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XL (1981), nr. 1-2, pp. 81-103 CRISTEA, Maia. Un document semnat de Nicolaus Olahus. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XL (1981), nr. 1-2, pp. 151-154 CONSTANTINESCU, Dumitru. Circulația cărților religioase românești și importanța însemnărilor de pe ele. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XL (1981), nr. 6-8, pp. 679-689 DIANU, Ion. Mitropolitul Dosoftei mare cărturar, făuritor de limbă și cultură românească. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XL (1981), nr. 9-10, pp. 910-927
1983	IONESCU, Ion (preot prof.). Din scrisul inedit al lui Nicolae Iorga. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XLII (1983), nr. 1-3, pp. 116-118 DAVID, P. I. (diacon conf.). Nicolae Milescu-Spătaru, vrednic reprezentant al spiritualității românești în sec. XVII. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XLII (1983), nr. 9-12, pp. 580-594
1984	IVAN, Iorgu. Grija și mijloacele Bisericii Ortodoxe Române pentru conservarea și punerea în evidență a bunurilor ei ce fac parte din Patrimoniul Cultural-Național. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XLIII (1984), nr. 3-4, pp. 231-245
1985	POPESCU, David (preot). O mare descoperire privind istoria și cultura românească (mss. original al «Istoriei Imperiului Otoman» al lui Dimitrie Cantemir). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XLIV (1985), nr. 7-9, pp. 532-534
1988	RĂDULESCU, Mihai. Elisabeta Zugrăvița. Elemente biografice și manuscrisul inedit al unei poezii. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul

	XLVII (1988), nr. 1, pp. 66-79 CONSTANTINESCU, Radu. Originea Liturghierului slavon din România. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XLVII (1988), nr. 2, pp. 106-116 DULESCU, Corneliu. Monumente de limbă și cultură românească: Noul Testament de la 1648 și Biblia de la București – 1688. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XLVII (1988), nr. 3, pp. 141-144 GHIBU, Octavian O. Câteva considerațiuni pe marginea operei principale a lui Picu Pătruț – «Stihos adică Viers» (1842-1845). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XLVII (1988), nr. 4, pp. 38-53 CORNÎTESCU, Emil (diacon prof.). Sfânta Scriptură în limba română la împlinirea a 300 de ani de la prima ei apariție integrală, la București (1688-1988). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XLVII (1988), nr. 5, pp. 80-96 ANANIA, Bartolomeu Valeriu (arhim.). Biblia lui Șerban, monument de limbă teologică și literară românească. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XLVII (1988), nr. 6, pp. 53-61 PLĂTICĂ, Mihai. Cadrul apariției și traducătorii Bibliei de la București (1688). În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XLVII (1988), nr. 6, pp. 62-66
1989	MORĂRESCU, Dragoș. Ioanichie Bacov, silograful. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XLVIII (1989), nr. 1, pp. 143-148 GHIBU, Octavian. Bibliografia Picu Pătruț – cuprins manuscrisului «Stihos adică Viers». În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XLVIII (1989), nr. 2-3, pp. 159-216 SIMION, Victor. Colecție de vechi tipărituri românești. În: <i>Glasul Bisericii</i>, Anul XLVIII (1989), nr. 6, pp. 47-63

4. Autorii care au semnat textele respective

Dintre autorii teologi, profesori de teologie sau clerici, îi menționăm pe următorii: preot Gabriel Cocora, T. G. Bulat, D. Găină, diacon George Dincă, preot Constantin Voicescu, preot I. Sandală, preot Horia Constantinescu, ierodiacon Sebastian Barbu-Bucur, preot Sandu Tudor, Mihai Rădulescu, diacon asistent, Nicu Moldoveanu, diacon Eugen Drăgoi, † Antonie Plămădeală, episcop-vicar patriarhal, preot Gheorghe Tache, preot prof. Ion Ionescu, diacon conf. Petre I. David, preot David Popescu, Octavian Ghibu, arhim. Bartolomeu Valeriu Anania, diacon prof. Emilian Cornițescu, prof. Iorgu Ivan, diacon Marin I. Pană.

Între autorii laici pot fi amintiți: Dan Simonescu, Daniela Bratu, C. Bărbulescu, Barbu Teodorescu, Virgil Molin, Victor Brătulescu, Aurel I. Gheorghiu, Viorel I. Chițu, George Potra, Petre V. Haneș, Daniela Bărbulescu, I. Predescu, Aurelian Sacerdoțeanu, Stelian Metzulescu, Alexandru Alexianu, G.

F. Țepelea, Gh. Ciobanu, Lucian Predescu, Paraschiv V. Ion, G. Popescu, Constantin Emil Bucescu, Ioan Cristache-Panait, Augustin Z. N. Pop, Ion N. Mailat, Radu Mihai, Stelian Marinescu, Cornel Rădulescu, Cleopatra Ionescu, C. Cioroiu, M. Aurel, Stelian Marinescu, Ion Dianu, Maia Cristea, Dumitru Constantinescu, Radu Constantinescu, Cornel Dulescu, Mihai Plătică, Dragoș Morărescu, Victor Simion.

5. Autorii bibliologi ai textelor publicate în revista *Glasul Bisericii*

Un număr de 13 bibliologi au publicat texte în revista *Glasul Bisericii* în perioada anilor 1955-1989.

Aceștia sunt, în ordine alfabetică:

1. Alexandru Alexianu;
2. arhim. Bartolomeu Valeriu Anania;
3. Constantin Emil Bucescu;
4. C. Cioroiu;
5. preot Gabriel Cocora;
6. Ioana Cristache-Panait;
7. Virgil Molin;
8. Augustin Z. N. Pop;
9. George Potra;
10. Lucian Predescu;
11. Aurelian Sacerdoțeanu;
12. Dan Simonescu;
13. Barbu Teodorescu.

Concluzii

În timpul regimului comunist, presa bisericească ortodoxă a fost supusă unei duble cenzuri, iar instituțiile statului care s-au ocupat de cenzură au fost Ministerul / Departamentul Cultelor și Direcția Generală a Presei și Tipăriturilor / Comitetul pentru Presă și Tipărituri. Au mai existat alte două tipuri de cenzură: 1) „internă”, a redacției; 2) autocenzura.

Cenzurarea presei ortodoxe a avut în vedere următoarele aspecte: 1) textul propriu-zis; 2) tirajul; 3) cota de hârtie; 4) aprobările de tipar și difuzare.

Vrednicul de pomenire patriarh Justinian Marina (1948-1977) a susținut apariția unor reviste noi (*Ortodoxia*, *Mitropolia Olteniei*, *Mitropolia Banatului*, *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, *Mitropolia Ardealului*, *Romanian Orthodox Church News*) și retipărirea unor vechi reviste bisericești (*Studii teologice*). Tot el i-a sprijinit pe autorii interziși de regim, clerici, teologi și/sau laici, pentru a publica articole în revistele bisericești.

Dintre autorii bibliologi ale căror texte au fost publicate în revista *Glasul Bisericii* în perioada anilor 1955-1989, se numără: preotul Gabriel Cocora, Dan

Simonescu, Barbu Teodorescu, Virgil Molin, George Potra, Aurelian Sacerdoțeanu, arhim. Bartolomeu Valeriu Anania ș. a.

Un număr de 110 articole și studii de bibliologie au fost publicate în revista *Glasul Bisericii*.

Articles and studies on Library Science Published in the Magazine *Glasul Bisericii* between 1945 and 1989

ABSTRACT

During the Communist regime, the Orthodox theological press was suppressed by 90%, and the journals which survived were subjected to double censorship. The State Institutions dealing with religious censorship were: the Ministry/Department of Cults and the General Directorate for Press and Prints/The Press and Prints Committee. There was also an "internal" censorship, or self-censorship. The censorship of the Orthodox journals considered the following aspects: 1) the text itself; 2) printout; 3) share of paper; 4) printing and broadcast approvals. The Patriarch Justinian Marina (1948-1977) supported the appearance of new magazines (*Ortodoxia*, *Mitropolia Olteniei*, *Mitropolia Banatului*, *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, *Mitropolia Ardealului*, *Romanian Orthodox Church News*) and reprinting of some old church magazines (*Studii Teologice*). He also supported authors who were forbidden by regime, clergy, theologians and/or lay people to publish articles in church magazines. Among the author bibliologists whose texts were published in the magazine *Glasul Bisericii* during the years 1955-1989 are: Alexandru Alexianu; Archimandrite Bartolomeu Valeriu Anania; Constantin Emil Bucescu; C. Cioroiu; Priest Gabriel Cocora; Ioana Cristache-Panait; Virgil Molin; Augustin Z. N. Pop; George Potra; Lucian Predescu; Aurelian Sacerdoțeanu; Dan Simonescu. Barbu Teodorescu. They published a number of 110 articles and bibliography studies in the theological journal *Glasul Bisericii* between 1955-1989.

Abrevieri bibliografice

- Anania 1988 – Bartolomeu Valeriu Anania, „Biblia lui Șerban, monument de limbă teologică și literară românească”, în *Glasul Bisericii*, 6, 1988, p. 53-61
- Antonie 1978 – Antonie Ploieșteanul, „Papyrusul Bodmer II”, în *Glasul Bisericii*, 9-12, 1978, p. 1023-1028
- Barbu-Bucur 1978 – Sebastian Barbu-Bucur, „Documente ale culturii muzicale vocale în Muntenia, Moldova și Transilvania”, în *Glasul Bisericii*, 3-4, 1978, p. 387-395
- Cioroiu, Aurel 1978 – C. Cioroiu, M. Aurel, „Cartea românească în Dobrogea înainte de 1877”, în *Glasul Bisericii*, 9-12, 1978, p. 1075-1095
- Cocora 1955 – Gabriel Cocora, „O sută de ani de la tipărirea Bibliei de la Buzău”, în *Glasul Bisericii*, 3-4, 1955, p. 211-215
- Cocora 1978 – Gabriel Cocora, „Periodice buzoiene redactate și editate de clerici”, în *Glasul Bisericii*, 3-4, 1978, p. 363-380
- Cocora 1978a – Gabriel Cocora, „Presa buzoiană, sprijinitorii acțiunilor pentru făurirea unității naționale”, în *Glasul Bisericii*, 9-12, 1978, p. 1122-1131
- Constantinescu 1988 – Radu Constantinescu, „Originea Liturghierului slavon din România”, în *Glasul Bisericii*, 2, 1988, p. 106-116

- Cornițescu 1988 – Emil Cornițescu, „Sfânta Scriptură în limba română la împlinirea a 300 de ani de la prima ei apariție integrală, la București (1688-1988)”, în *Glasul Bisericii*, 5, 1988, p. 80-96
- Drăgoi 1976 – Eugen Drăgoi, „Un manuscris psaltic inedit din Biblioteca Centrului Arhiepiscopal – Galați”, în *Glasul Bisericii*, 1-2, 1976, p. 246-247
- Dulescu 1988 – Corneliu Dulescu, „Monumente de limbă și cultură românească: Noul Testament de la 1648 și Biblia de la București – 1688”, în *Glasul Bisericii*, 3, 1988, p. 141-144
- Ghibu 1988 – Octavian O. Ghibu, „Câteva considerațiuni pe marginea operei principale a lui Picu Pătruț – «Stihos adică Viers» (1842-1845)”, în *Glasul Bisericii*, 4, 1988, p. 38-53
- Ionescu 1978 – Cleopatra Ionescu, „Cartea veche românească, expresie a caracterului unitar al culturii românești”, în *Glasul Bisericii*, 5-6, 1978, p. 579-584
- Ivan 1984 – Iorgu Ivan, „Grija și mijloacele Bisericii Ortodoxe Române pentru conservarea și punerea în evidență a bunurilor ei ce fac parte din Patrimoniul Cultural-Național”, în *Glasul Bisericii*, 3-4, 1984, p. 231-245
- Marinescu 1978 – Stelian Marinescu, „Contribuția «Gazetei Transilvaniei» înainte de 1877”, în *Glasul Bisericii*, 9-12, 1978, p. 1110-1121
- Nedelcu 2016 – Silviu – Constantin Nedelcu, „O analiză critică asupra unor articole și studii publicate în revista *Glasul Bisericii* (1954-1989) de personalități din domeniul biblioteconomiei românești (partea I)”, în *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, 9, 2016, p. 272-278
- Nedelcu 2016a – Silviu – Constantin Nedelcu, „O analiză critică asupra unor articole și studii publicate în revista *Glasul Bisericii* (1954-1989) de personalități din domeniul biblioteconomiei românești (partea a II-a)”, în *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, 9, 2016, p. 305-311
- Petcu 2016 – Marian Petcu (coord), *O cronologie a cenzurii în România*, București, Editura Tritonic, 2016
- Plătică 1988 – Mihai Plătică, „Cadrul apariției și traducătorii Bibliei de la București (1688)”, în *Glasul Bisericii*, 6, 1988, p. 62-66
- Popescu 1985 – David Popescu, „O mare descoperire privind istoria și cultura românească (mss. original al «Istoriei Imperiului Otoman» al lui Dimitrie Cantemir)”, în *Glasul Bisericii*, 7-9, 1985, p. 532-534
- Rădulescu 1977 – Mihai Rădulescu, „Scrierile lui Antim Ivireanul; rolul peisajului în dezvăluirea personalității autorului”, în *Glasul Bisericii*, 10-12, 1977, p. 910-925
- Rădulescu 1988 – Mihai Rădulescu, „Elisabeta Zugrăvița. Elemente biografice și manuscrisul inedit al unei poezii”, în *Glasul Bisericii*, 1, 1988, p. 66-79

Cuvinte-cheie: cenzură, Biserica Ortodoxă Română, Patriarhul Justinian Marina, reviste ortodoxe românești, biblioteconomie

Keywords: censorship, Romanian Orthodox Church, Patriarch Justinian Marina, Romanian Orthodox Journals, library science